

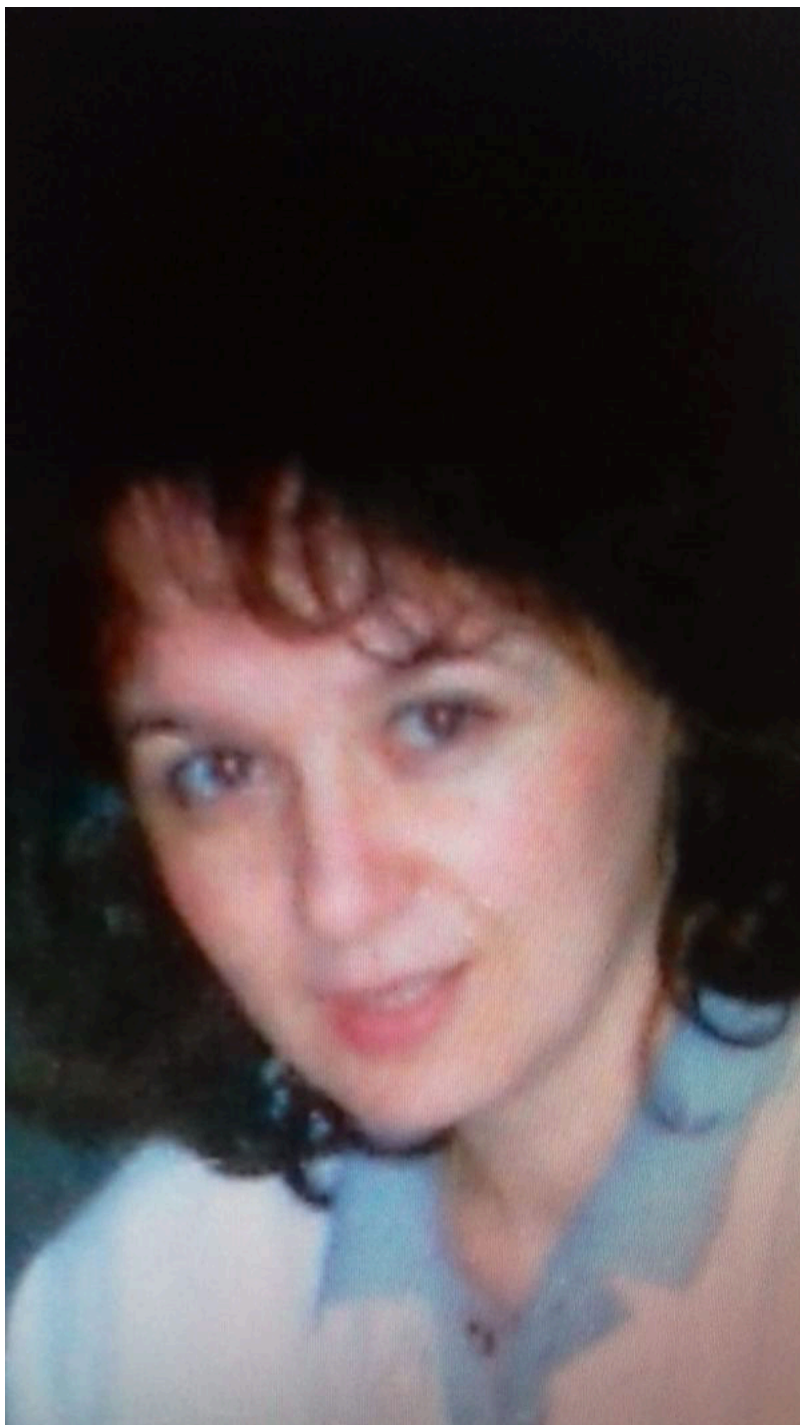
(<https://zene-domovinski-rat.hr/>)

Udruga „Žene u Domovinskom ratu“ Bjelovarsko-bilogorske županije (<https://zene-domovinski-rat.hr/>) > Intervjui (<https://zene-domovinski-rat.hr/intervjui/>)

> INTERVJU: MILKA IŠEK - RATNI SANITET 74. BATALJUNA PETRINJA

INTERVJU: MILKA IŠEK - RATNI SANITET 74. BATALJUNA PETRINJA

(<https://zene-domovinski-rat.hr/images/uploads/milka-isek-01.jpg>)

Svoje najljepše godine života, kao i brojni drugi dragovoljci i dragovoljke povijesne generacije Hrvatske, mlada dvadeset devetogodišnja Petrinjanka Milka ostavila je na ratištu. Iako u silnom domovinskom zanosu i hrabrosti ne osjeća stran od metaka ili eksplozije tenisa, svjestan smrti koja dolazi sa svih strana doslovno svake sekunde, sudionici stvaranja Domovine složni su da je ratno vrijeme bilo. **NAJLJEPŠI DIO NJIHOVIH ŽIVOTA!**

Odmah po osnivanju 74.petrinskog bataljuna, na raspolaganje Hrvatskoj vojsci prijavili su se i dragovoljci iz bolnice, sestra Milka, doktorica Blanka i doktor Siniša. Rat je užas koji je došao preko noći i potpuno prekinuo dotadašnji način života, trebalo je u nekoliko sati organizirati sanitetski ustroj rada u ratnim uvjetima i ići u potpuno nepoznato, negdje, na bojište... Za te dragovoljce bez oružja koji su bili u neposrednoj blizini osvajačkog, mržnjom zaslijepljenog srbočetničkog neprijatelja riječ HRABROST je „prenježna“...!

Pisati o događajima koji su se odvijali prije trideset tri godine, i to na temelju sjećanja, sasvim sigurno nosi rizik zaborava ponekad i važnih detalja, subjektivnog doživljaja i iskrivljenog sjećanja. Želim da pored nas troje koje ste spomenuli još navedem imena kolegica i kolega koji su bili dio saniteta, treba upisati ime: Mire, Vlaste, Milana, Linije, Višnje, Snježne, Nine, Želimira, Vijeke, Drage, Mije, Zlatka, Miroslava, Vlade. Iskreno se nadam da ni jedno ime nisam zaboravila. Te, daleke 1991. godine počele su se događati strašne stvari u Dragotincima, Kraljevčanima, Kostajnici, Glini, Sisku, mojoj Petrinji kao i selima oko Petrinje. Stradalih, ranjenih, ubijenih, ozlijeđenih je svakim danom bilo sve više, te smo se mi medicinari jednostavno sve više i više uključivali u zbrinjavanje ranjenih. Dobili smo i prve rasporede dežurstava, svi mi nekako smo se u rat uključivali spontano, da bi se u kratko vrijeme sve naše aktivnosti pretvorile u ozbiljno i organizirano djelovanje. Prvi i jedini cilj nam je bio: spasiti život ranjenom branitelju! Mi nismo imali oružje, mi smo imali zavoje, nosila, igle, šprice, i sve što je u tom trenutku bilo potrebno. Imali smo neku čudnu hrabrost u sebi, priča Milka, čudan i jak otpor prema zločincima, agresiji i nepravdi. Imali smo srce! Rat je stanje u kojem se osobna savjest jako prenosi na kolektivnu ideju. Tim više to je značajnije što se radilo o neuobičajenom nametnutom nam ratu, ratu iznenađenja, nevjerici i stanju punom emocija. Radilo se o hrvatskom narodu koji nije htio ni želio rat, niti je bio spreman za rat, narodu koji nije imao oružje, ali je imao srce, želju za slobodu, imao je u sebi urođeno domoljublje... Počele su padati i prve žrtve, to su bili golobradi mladići u trapericama i tenisicama, koji su sa lovačkim puškama odlazili na ratište. Bili smo tu gdje jesmo, nenaoružan narod protiv tenkova i aviona. Trebalo se u tome svemu snaći. Nekako smo svi djelovali čudesno ponosno i mirno, ali istodobno i odgovorno.

O svojem ratnom putu, ratna medicinska sestra Milka, s puno emocija kaže: „Bila sam tada, te 1991. godine, vrlo mlada, jako jaka, izdrživa, puna entuzijazma i snage, prkosa i ponosa što sudjelujem u stvaranju povijesti Hrvatske!“

I Vi ste imala mogućnost izbora, kao i mnoge druge mlade djevojke, izabrati rat ili udobnost neke od stranih zemalja. Izabrala ste rat – prisjetimo se trenutaka te važne životne odluke.

Nisam odabrala odlazak u neku Europsku zemlju kako bih u miru radila i živjela sa svojom obitelji. Sigurno bih lako našla posao u struci. Kao što znate, odabrala sam odlazak u ratni sanitet petrinjskog 74. bataljuna. To je bio moj izbor i moj put. Događanja s tih puteva duboko su u nama, skriveni od pogleda javnosti s ostavljenim ranama i ožiljcima. S ratnim istinama živimo i patimo, i po njima se jedni od drugih, razlikujemo. Mali dio te istine zabilježen je rijetko okom fotoaparata. Naša se prva crta bojišnice protegnula na oko 154 kilometra, vijugala je obalama Kupe, Save, Gline, stvarajući barijeru između lijevog i desnog krila obrane koju smo premostili prema Sunji skelom, a prema Nebojanu pontonskim mostom.

Mi iz saniteta smo bili negdje između.... tamo gdje su nas trebali. Konačno, to nam je bio privremeni dom, s pogledom uprtim preko druge obale rijeke Kupe.

Svjesna teške situacije tog vremena, i osjećaja da mogu svojim znanjem pomoći, nisam mogla ostati samo promatrač, nisam mogla samo sjediti, plakati i čekati.

Često ste morali intervenirati tijekom vojno-redarstvenih akcija, zbrinjavati ranjenike i odvoziti ih vozilom koje je cijelo vrijeme bilo pod neprijateljskom paljbom, iako ste imali vidljive oznake medicinskog saniteta. Koji su Vam trenuci bili najteži?

Svi trenuci su bili teški. Spašavati ranjene, paljba traje, meci fijuču na sve strane, padaju granate, pokušavam smiriti ranjenog suborca, zaustaviti krvarenje, a od silne buke ne čujem što mi govori kolegica pored mene. Užasno, bolno, strah za svoj život jednostavno nisam imala. Silni strah mi je prolazio svaki trenutak za svoje dijete. Dijete je bilo u školi u Sisku. O Bože, što se dešava u Sisku, sigurno je otišla u sklonište s drugom djecom... Užas, suprug mi je negdje u Sunji? Bio je pripadnik Druge gardijske brigade „GROMOVA“. Kroz glavu mi brzo preleti želja, zaključak, molba Bogu, da bar jedno od nas preživi, dijete nam je tada imalo devet godina. Bilo je i previše dana kad sam se osjećala kao da mi se trese tlo pod nogama. No, strašno ratno iskustvo koje mi je bilo presudno da izdržim, iza toga sam shvatila što su temelji u životu, iako mi je rat uništio veći dio mladosti.

Uz česte intervencije održavali ste u jedinici i osposobljavanje branitelja u pružanju prve pomoći suborcu. Često ste radili i mnoge druge poslove na ratištu koje niste radili ni u mirnodopskim uvjetima života. Odjednom ste od nježne žene postala odrasla, odgovorna osoba svjesna da su Vama i Vašim kolegama iz ratnog saniteta brojni životi „u rukama“! Može li se uopće usporediti medicinska sestra do 1991. i medicinska sestra u Domovinskom ratu!?

Sigurno je velika razlika biti medicinska sestra u bolnici do 1991. godine i biti medicinska sestra na ratištima. Prije rata smo radili u idealnim uvjetima, svatko je znao svoj radni zadatak, radili smo opušteno. Za rat nas nitko nije pripremao, svi smo odjednom ostali bez doma i bez obitelji! Svuda oko nas razaranja, a ranjene izvlačimo pod vatrom i paljbom uz pomoć suboraca koji su bili fizički snažniji od nas. Teško je i zamisliti sve te osjećaje tjeskobe, straha, panike dok svojim očima gledamo ranjenog suborca, spašavamo ga na najbolji način koji znamo. Rat i ranjeni, poginuli suborci za mene su doista jedno od najintenzivnijih i najbolnijih iskustava s kojim sam se kao medicinska sestra u svom životu susrela.

Sjećate li se nekog posebnog ratnog dana, kada Vam je bilo najteže, i možda nekog sretnog događaja koji još nosite u ratnoj memoriji, ako je uopće bilo takvih dana?

Sretan trenutak bio mi je u ljeto 1995. godine, dolazak u svoj grad, u Petrinju. Bilo je to poseban doživljaj, oko srca se stisnuo grč. Petrinja više nije ona iz 1991. godine, grad je zapušten, pun porušenih kuća, oštećenih zgrada, rupa po asfaltu... Moje su misli bile uzbukane, malo sam se radovala, ali istovremeno i bila tužna, prisjeća se Milka. Vraćamo se na ognjišta svojih kuća u spaljeni i srušeni grad, sretni da smo konačno slobodni ljudi svoje Domovine i roda. Taj povratak kući bio mi je najsretniji dan.

Kako je danas biti u društvu, pa i na radnom mjestu u bolnici: braniteljica, ratna medicinska sestra, majka, baka... Vi ste se cijeli život stručno usavršavala, danas ste magistra sestrinstva. Kakav je danas u društvu odnos prema heroinama Domovinskog rata, dragovoljkama i braniteljicama?

Što se tiče društva i okruženja, mogu reći da smo cijenjeni i uvažavani od strane braniteljske populacije i njihovih srodnika, dok ostalima to nije značajna i važna okolnost. Što se tiče radnog mjesta i djelovanja u poslovnom okruženju (OB „Dr. Ivo Pedišić“ Sisak), nažalost, mogu ustvrditi da mi ratna prošlost stvara opterećenje te sam zbog istog izložena čestom mobingu. 2019. godine prilikom popunjavanja radnih mjesta u ustrojstvenim jedinicama OB nisam reizabrana na radno mjesto glavne sestre Odjela za psihijatriju, dok je potvrđen reizbor za 23 glavne medicinske sestre. Dakle reizbor nije potvrđen samo meni, a od svih kandidata sam jedino ja dragovoljac Domovinskog rata. Zatražila sam zaštitu Ministarstva hrvatskih branitelja, Ministarstva zdravstva i drugih institucija. Nažalost, svi su mi uglavnom u odgovorima naveli da se zakon treba poštovati, ali se u konačnici ništa stvarno nije dogodilo. Štoviše, raspoređena sam na niže rangirano radno mjesto. Iako sam na [rat.hr/uvjeti/poslovanje/kolacici-cookies\)](https://zene-domovinski-rat.hr/intervju/udruga/intervju-milka-isek-ratni-sanitet-74.-bataljuna-petrinja)

dotadašnjem radnom mjestu imala zvanje mag. med. techn., od 2019. godine sam na radnom mjestu prvostupnice sestrinstva (VŠS) unatoč činjenici da imam VSS. Samim time sam znatno oštećena i u primanjima. U mom slučaju grubo su prekršene same odrednice natječaja i Zakona o hrvatskim braniteljima! Apsurdno je da nisam ostvarila prednost pod jednakim uvjetima, niti sam raspoređena na drugo radno mjesto sukladno stručnoj spremi i akademskoj naobrazbi. Znači poslodavac nije ispoštovao SAMO ONO ŠTO JE SAM U NATJEČAJU NAPISAO! Za napomenuti je da sam na bivšem radnom mjestu (Odjel za psihijatriju) radila s hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata te im pomagala da se reintegriraju u društvo i zajednicu. Mišljenja sam da od izabrane kandidatkinje na to mjesto, puno više ja razumijem probleme svojih suboraca s kojima sam bila na ratištu.

Poznato mi je da mnogi branitelji iz mog 74. petrinjskog bataljuna i moje 162. brigade HV-a nisu riješili svoja statusna i egzistencijalna pitanja, a mjerodavni ih najčešće šalju „od vrata do vrata“ grube administracije koja niti ne zna što je to uopće Domovinski rat!

Kod susreta i obljetnica o tome puno pričamo, jadamo se i negodujemo, čudimo se bešćutnosti i nepravdi, a mnogi samo šute i pate u tišini teškog PTSP-a. Uglavnom su to pripadnici HV-a s prve crte bojišnice. Uvjerena sam da branitelji u drugim dijelovima naše Domovine ne prolaze kalvariju koju sam doživjela ja i moji suborci na području Banovine.

Evo, i Vi ste osobno posvjedočila o brojnim problemima kada je u pitanju braniteljska populacija. Kako pomoći, po Vašem mišljenju, najranjivijoj skupini ljudi, bez kojih danas ne bismo imali Domovinu, i tko zna gdje bi uopće živjeli ti ljudi koji nam danas kreiraju živote, često se poigravajući sudbinama starih, siromašnih i prerano ostarjelih dragovoljaca branitelja!?

Stvorili smo Hrvatsku, samo smatram da smo mnogi nakon rata potpuno zaboravljeni, ostavljeni, prepušteni da najtežu bitku života vodimo sami sa sobom. Smatram da se nakon rata branitelji i RVI trebalo više uključiti u društvo, a ne prepustiti samima sebi... Kada su nastupili konkretni problemi trebalo je braniteljima pomoći kroz razne institucije, osigurati žurniju i bržu pomoć u liječenju, pravovremeni pristup liječničkim pregledima, češće kvalitetne sistematske liječničke preglede, upućivati ih u centre za branitelje, toplice i druge institucije bez dugog čekanja i administracije.

Generacijama koje dolaze iza nas treba ukazati na činjenicu da su branitelji LJUDI, koji su im omogućili da žive u svojoj Domovini i da je ljubav prema DOMOVINI jedina prava svjetinja.

U svakodnevnom ste kontaktu s braniteljima suborcima, koja bi bila Vaša zbirna poruka javnosti s tih druženja, susreta i obljetnica?

Domoljublje, patriotizam, ljubav prema Domovini i opstanak jednog naroda potaknuo je bezbroj hrabrih i odlučnih osoba da stanu na branik svoje Domovine, da budućim generacijama osiguraju slobodnu Domovinu, za kojom je postojala vjekovna težnja hrvatskog naroda. Ljubav i nadčovječna hrabrost u njihovim srcima suprotstavila se mnogo jačem i vojno tehnički opremljenom neprijatelju koji je u sebi imao samo jedno – mržnju. U obranu su stupili da zaštite svoju obitelj, opstanak, ognjišta, te nisu očekivali ništa za uzvrat, nisu to činili zbog bogatstva, koristoljublja, slave, nego danas zbog svog naroda i njegovog opstanka. Nažalost, svi ti znani i neznani heroji očekivali su samo jedno – stabilnu i samostalnu Domovinu, da ih se nakon rata ne zaboravi, prepusti da svoje traume proživljavaju sami sa sobom, da se ovisno o političkim kretanjima ponekad osjećaju kako ne smiju spomenuti svoj doprinos u Domovinskom ratu. Svjedoci smo velikog broja razorenih obitelji, samoubojstava, odavanja pojedinaca alkoholu, kocki i drugim asocijalnim ponašanjima, uzrok kojeg je bio zanemarivanje i nebriga prema našim herojima.

Što danas 33 godine iza rata, mag. med. techn. Milka Išek misli o današnjoj mladeži? Pitanje se generalno odnosi na osnovnoškolce, srednjoškolce i studente, dakle, to su naša djeca koja o Domovinskom ratu, razaranju Domovine, ubijanju branitelja i civila, o traumama i tisućama RVI ne znaju gotovo ništa, a zbog čega su braniteljice i branitelji posebno ogorčeni i tužni.

Što biste Vi poduzeli glede školstva da se ta žalosna činjenica ispravi, da ljudi koji su stvorili državu budu cijenjeni i poštovani, kao što su primjerice američki vojnici u Americi koji nisu branili svoj dom i domovinu!?

Zagledana u te davne godine našeg života, uvijek s ponosom možemo reći; i civili i odore, i staro i mlado, i žene i muškarci – tu na vjekovnoj granici civilizacije, bili smo u ratu jedno srce. Te 1991. godine bili smo pozvani u najdomoljubniju misiju povijesti, ostaviti trag u vremenu, u najtežim danima za naš narod i Domovinu. Mi smo to i učinili – svatko kako je znao i mogao! Moje dijete sa ponosom može reći „Moj tata je bio hrvatski branitelj“, „Moja mama je bila hrvatski branitelj“. Vrijeme odrastanja je prošlo i sada su sinovi i kćeri poginulih i živih branitelja i sami nositelji obiteljskog života... Što oni mogu reći svojoj djeci, jer mnogih djedova nema, ostala je samo poneka fotografija? Potrebno im je reći RATNU ISTINU kako bi je imali za svoju povijest. Naši mladi su budućnost Hrvatske države. U školama bi se više o tome trebalo govoriti, puno više. Nije dopušteno da naša povijest Domovinskog rata bude prekrivena plaštem neistine, nego je trebamo istinski opisati, predati budućim naraštajima, naraštajima na ponos, da svako dijete u Hrvatskoj zna povijest svoje domovine.

Mi, živi branitelji, trebamo si postaviti pitanje: jesmo li prebrzo zaboravili, jesmo li zaboravili sudionike Domovinskog rata i događaja u Domovinskom ratu? Ne moramo se tim djelima hvaliti, ali tražimo od povjesničara da istinito zapišu naše zasluge. Ponosni smo na zajedništvo i ljubav devedesetih, koje nas je i održalo. Na vama, čije vrijeme tek dolazi, ostaje nastaviti ostvarivanje našeg sna: bolja, ljepša i pravednija slobodna Hrvatska. Ali da bismo živjeli budućnost, naša povijest mora biti poznata i jasna. O povijesti moramo govoriti i mora biti oslonac budućim naraštajima kako se više nikad ne bi zlo ponovilo. Proljeće 1991. vrijeme je za povijesne odgovore. Naš mučan i težak ratni put, imao je samo jedan cilj, to je „Sloboda hrvatskog naroda u svakom ljudskom smislu“.

S osobitim poštovanjem se zahvaljujem ratnoj novinarki, dragovoljki i braniteljici Dubravki Vukoji koja mi je omogućila da iznesem ovaj važni dio mog života o Domovinskom ratu.

Napisala: Dubravka Vukoja

Članak je financiran sredstvima poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

Datum objave: 17. 10. 2024.

Prethodni

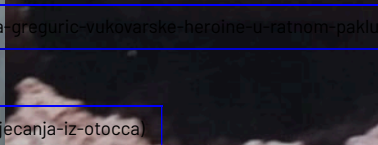
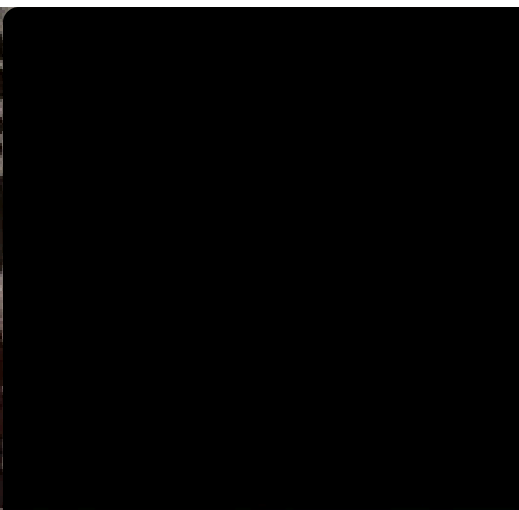
◀ INTERVJU: med. sestra ZORICA GREČURIC — (<https://zene-domovinski-rat.hr/intervjui/udruga/intervju-med.-sestra-zorica-greguric-vukovarske-heroine-u-ratnom-paku>)

Sljedeći

INTERVJU – Mandica Barković, ratna... ▶(<https://zene-domovinski-rat.hr/intervjui/udruga/intervju-mandica-barkovic-ratna-sjecanja-iz-otocca>)

(<https://zene-domovinski-rat.hr/images/uploads/233/milka-isek>)

(<https://zene-domovinski-rat.hr/images/uploads>)

Udruga žena u Domovinskom ratu Bjelovarsko-bilogorske županije

Adresa: **Ul. Tomaša G. Masaryka 8, 43000 Bjelovar**

OIB: **31202783252**

Žiro račun: **HR1524020061100688149**

Kontakt: **+385 91 578 6118**

E-mail: **info@zene-domovinski-rat.hr**

Kontaktirajte nas

Naše web stranice koriste kolačiće kako bi Vama omogućili najbolje korisničko iskustvo. [Postavke kolačića](#) (<https://zene-domovinski-rat.hr/uvjeti/poslovanje/kolacici-cookies>)

- > Domovinski rat (<https://zene-domovinski-rat.hr/domovinski-rat/>)
 - > Knjige (<https://zene-domovinski-rat.hr/knjige/>)
 - > Obljetnice (<https://zene-domovinski-rat.hr/obljetnice/>)
- > Domoljubni zapisi (<https://zene-domovinski-rat.hr/domoljubni-zapisi/>)
 - > Aktualnosti (<https://zene-domovinski-rat.hr/novosti/>)
 - > Intervjui (<https://zene-domovinski-rat.hr/intervjui/>)
 - > Kolumne
 - > Vještice
 - > Zdravstvene vijesti
- > Kontaktirajte nas
- > Pitanja i odgovori
- > O Udrugi (<https://zene-domovinski-rat.hr/o-udruzi/>)
- > Partneri udruge
- > Impressum

Posljednje novosti
(<https://zene-domovinski-rat.hr/images/uploads/233/milka-isek-03.jpg>)

TRADICIONALNO OBILJEŽAVANJE ZAŠTITNIKA LOVACA I DIVLJIH ŽIVOTINJA - SV.HUBERTA U BJELOVARU
(<https://zene-domovinski-rat.hr/novosti/udruga/tradicionalno-obiljezavanje-zastitnika-lovaca-i-divljih-zivotinja-sv.hubert>)
07. 11. 2024.

33. OBLJETNICA VOJNO - REDARSTVENE OPERACIJE „OTKOS 10“ - OPĆINA VELIKA PISANICA
(<https://zene-domovinski-rat.hr/novosti/udruga/33.-obljetnica-vojno-redarstvene-operacije-otkos-10-opcina-velika-pisanica>)
04. 11. 2024.

MEĐUNARODNI DAN SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFA - OBILJEŽEN I U BJELOVARU
(<https://zene-domovinski-rat.hr/novosti/udruga/međunarodni-dan-smanjenja-rizika-od-katastrofa-obiljezen-i-u-bjelovaru>)
14. 10. 2024.

2024 Udruga „Žene u Domovinskom ratu“ Bjelovarsko-bilogorske županije - Sva prava pridržana
PIXELIO (<https://pixelio.hr/>) | Izrada web stranica (<https://pixelio.hr/internet-usluge/cijena/izrada-web-stranica>) | Grafički dizajn (<https://pixelio.hr/internet-usluge/cijena/graficki-dizajn>) | Internet marketing (SEO) (<https://pixelio.hr/internet-usluge/cijena/internet-marketing>)